

a tedy vzájemné pomnutí jich, pokud jsou stejně vysoké, dle Šů 1441 a 1442 obč. zák. nastává teprve uplatňováním započtení totiž prohlášením té neb oné strany vůči odpůrci, že sráží pohledávku vlastní z pohledávky odpůrcovy. Pouhým sejitím se pohledávky vlastní s pohledávkou odpůrcovou nenastává započtení a nepomíní pohledávka ta ani ona úplně ani částečně, nýbrž obě trvají vedle sebe dále. Obžalovaný neprovedl vůči firmě Vladislav Č. započtení své tvrzené pohledávky, pročež peníze, jemu svěřené, byly proň penězi cizími. Měl-li skutečně proti firmě Vladislav Č. pohledávku, mohla mu zavdati podnět, aby naléhal vůči druhé straně na súčtování, by si po případě vymohl zajištění nebo zaplacení své vzájemné pohledávky cestou soudní, neopravňovalo ho však, by svémocně spotřeboval pro sebe peníze jemu svěřené. Okolnost, že obžalovaný odvedl firmě část vybraných peněz (1000 Kč), na její naléhání před podáním trestního oznámení, nemůže ho učiniti bez-trestným, poněvadž nebyla nahrazena včas škoda veškerá a ani k částečné náhradě nedošlo dobrovolně z účinné lítosti obžalovaného.

Čís. 1364.

Polní puch jest tu jen tehdy, stalo-li se odcizení polních plodin v nepatrném množství z nouze, nerozvážnosti nebo jiné pohnutky, nikoliv z přímého úmyslu ziskuchtivého.

(Rozh. ze dne 19. listopadu 1923, Kr II 476/22).

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Jihlavě ze dne 24. května 1922, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem dle Šu 98 lit. b) tr. zák. a přestupkem dle ŠŠů 8, 460 tr. zák. — a uvedl v otázce, o níž tu jde, v

d ů v o d e c h :

Proti odsuzujícímu výroku pro přestupek nedokonané krádeže dle ŠŠů 8, 460 tr. zák. uplatňuje zmateční stížnost dle čís. 10 (správně dle 9 a) Šu 281 tr. ř., že jednání obžalovaného zakládá vzhledem k nepatrné ceně jetele, obžalovaným natrhaného a připraveného k odnesení, pouze polní puch, nikoliv čin soudně trestný. Avšak stížnost přehlíží, že obžalovaný se pokusil odciziti nejen natrhaný jetel, jehož hodnotu zjišťuje soud částkou nejméně 5 Kč (kdežto poškozený jej ocenil na 5—8 Kč), nýbrž že měl v úmyslu odciziti ještě další jetel, v čemž mu však bylo zabráněno nepředvídaným příchodem poškozeného na pole, takže hodnota všeho jetele, jež obžalovaný chtěl odciziti, byla vyšší než 5 Kč. Za polní puch lze však pokládati odcizení polních plodin jen tenkrát, bylo-li odcizeno jen nepatrné množství z nouze, nerozvážnosti neb z jiné pohnutky, nikoliv z přímého úmyslu se obohatiti. Určitou hranici co do ceny odcizených předmětů nelze stanoviti pro všechny případy stejně; odpovídal-li v době předválečné praktické potřebě obnos 1 K pro hranici mezi politickým a soudním přestupkem, nelze nyní

vzhledem k dnešní kupní hodnotě Kč počítati s obnosem vyšším než nejvýše 5 Kč.

Čís. 1365.

Předražování (zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n.).

Jednorázová úplata ujednaná vedle nájemného za svolení pronájemcovo k uzavření nájemní smlouvy, není »nájemným« ve smyslu §u 8 lichev. zák., leda že by takto měl býti obcházen zákon §u lichev. zák. Přichází tu v úvahu pouze správní přestupek dle zákonů o ochraně nájemců.

(Rozh. ze dne 21. listopadu 1923, Kr I 650/22.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku lichevního soudu při zemském trestním soudě v Praze ze dne 28. března 1922, pokud jím byl stěžovatel uznán vinným přečinem dle §u 8 (1) a (3) zákona ze dne 17. října 1919 čís. 568 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek, sprostil dle §u 259 čís. 3 tr. ř. obžalovaného z obžaloby pro přečin podle §u 8 (1) a (3) zákona ze dne 17. října 1919 č. 568 sb. z. a n., spáchaný prý tím, že v srpnu 1921 v K., dav si poskytnouti úplatu za to, že svolil jako spolumajitel domu k tomu, by se František K. stal podnájemníkem, po případě nájemníkem, požadoval a dal si poskytnouti, využívaje mimořádných poměrů vyvolaných válkou, částky zřejmě přemrštěné jako nájemné z nemovitosti, sloužící přímo neb nepřímo k ukojení životních potřeb lidí, při čemž neoprávněný zisk, jehož trestným činem bylo dosaženo, převyšoval 2.000 Kč — a uložil soudu prvé stolice, by postoupil věc příslušnému úřadu správnímu.

D ů v o d y:

Zmateční stížnost jest odůvodněna. Soud nalézací uznal stěžovatele vinným, že dal si poskytnouti úplatu za to, že svolil jako spolumajitel domu k tomu, by František K. stal se podnájemníkem, po případě nájemníkem. Neprávem spatřuje v tomto jednání nalézací soud vzhledem k neoprávněnému zisku, převyšujícímu 2000 Kč, přečin dle §u 8 lich. zákona. Předpis ten ohrožuje trestem mimo jiné toho, kdo využívaje mimořádných poměrů, vyvolaných válkou, žádá částky zřejmě přemrštěné neb dává ji sobě, nebo jinému poskytnouti nebo slibovati jako nájemné z nemovitostí tamže blíže naznačených. Vedle toho předpisu platí předpis §u 14 zák. o ochraně nájemníků ze dne 8. dubna 1923 čís. 275 sb. z. a n., nyní §u 20 zákona ze dne 26. dubna 1923 čís. 85 sb. z. a n., jenž zapovídá veškeré právní jednání, kterým pronajímatel dává poskytovat nebo slibovati mimo nájemné sobě nebo někomu jinému něco za to, že pronajímá byt, nebo kterým si někdo dává poskytovat nebo slibovati nepřiměřenou odměnu za sprostředkování nájmu. Jednání takové ohrožuje § 29 uv. zák. (nyní § 28) trestem policejním. Již z pojmu nájemného (§ 1100 obč. zák.) vyplývá, že nelze pouhým přirozeným výkladem bez umělé konstrukce podřa-